

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.18.2013

Bydgoszcz, 22 lipca 2013 r.

13903
2013-07-26
Sekretarz Gminy
P. Skowroński
P. Pypn. OPS

Pan
Waldemar Stupałkowski
Burmistrz Sępólna Krajeńskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) w Mieście i Gminie Sępólno Krajeńskie, ul. Kościuszki 11, 89-400 Sępólno Krajeńskie (zwanym dalej: Gminą), w dniach od 27 maja do 21 czerwca 2013 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowości pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przez Lucynę Ludwikowską – starszego inspektora w Wydziale Finansów i Budżetu, Pawła Rucińskiego – starszego inspektora w Wydziale Finansów i Budżetu oraz Ewę Przybylską – specjalistę w Wydziale Finansów i Budżetu w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
  - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
  - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
    - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
    - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
    - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
    - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
    - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami na podstawie następujących ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2012 r. w zakresie wydatków z dotacji dotyczący realizacji zadań z zakresu administracji rządowej.

Plan finansowy w zakresie dochodów budżetowych dotyczący realizacji powyższych zadań nie został opracowany prawidłowo, co było niezgodne z przepisami art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Stwierdzono, że nie dokonano zmiany planowanych dochodów, wynikającej z ostatecznych wielkości ujętych w planie dochodów i wydatków budżetu państwa dla części 85/04, zawartych w ustawie budżetowej na 2012 r. W związku z powyższym Gmina wykazała w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego na 2012 r., dochody budżetowe zaniżone w rozdziale 85212 o 3.000,00 zł

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z jej przeznaczeniem.

Gmina wykorzystwała w 2012 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 6.980.150,45 zł, tj. 99,98 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziale 01095 oraz 75011 realizowane były przez Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim (zwany dalej: Urzędem), natomiast w rozdziałach: 85195, 85212, 85213, 85219, 85228 i 85295 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim (zwany dalej: OPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2012 r. na łączną kwotę 1.962.178,70 zł, tj. 28,1 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, rozdział 01095 – *Pozostała działalność*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 829.063,60 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. Nr 52, poz. 379 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w całości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 812.807,45 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 16.256,15 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 430.142,46 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację 59 producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku na łączną kwotę 232.075,79 zł.

Stwierdzono niewłaściwe zaklasyfikowanie do § 4170 dokonanych, wydatków z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy od wypłaconych umów zlecenia w wysokości odpowiednio 825,55 zł i 97,09 zł oraz do § 4300 dokonanych wydatków z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej w wysokości 54,93 zł.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.), wydatki z ww. tytułu powinny zostać ujęte odpowiednio w § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne, § 4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz § 4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.

- dział 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 169.118,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.) oraz z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

1

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 37.427,63 zł, które przeznaczono na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych, funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 851 – *Ochrona zdrowia*, rozdział 85195 – *Pozostała działalność*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 26,00 zł przeznaczona na realizację zadań określonych w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w wysokości 25,88 zł. W II kwartale 2012 r. nie poniesiono wydatków z dotacji w ww. rozdziale.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.824.000,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1228) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.474.391,42 zł przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty ich obsługi, o których mowa w art. 33 ustawy o świadczeniach rodzinnych i w art. 31 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas czynności kontrolnych ustalono nadmierne pobranie przez Gminę dotacji za 2012 r. wskutek nadpłaty składki emerytalno-rentowej na poczet Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w łącznej wysokości 286,20 zł.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu nadmiernie pobranej dotacji wraz z naliczonymi odsetkami, tj. w łącznej kwocie 302,52 zł (wyciąg bankowy z dnia 10.06.2013 r.).

Stwierdzono również niewłaściwe zaklasyfikowanie do § 3110 dokonanych wydatków z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych w wysokości 49.145,51 zł.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych wydatki z ww. tytułu powinny zostać ujęte w § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 29.483,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w wysokości 29.020,78 zł. Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 8.051,19 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85219 – *Ośrodki Pomocy Społecznej*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 7.533,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

została wydatkowana przez Gminę w wysokości 7.532.19 zł. Na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 111,31 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę. Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 1.096,00 zł.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85228 – *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 46.190,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) oraz art. 9 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości. Kontrolą objęte zostały wydatki z ww. dotacji w wysokości 7.670,00 zł.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85295 – *Pozostała działalność*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 75.800,00 zł na realizację zadań określonych w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz obowiązującym w okresie poddanym szczegółowej kontroli rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz.U. z 2012 r. poz. 551 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 75.200,00 zł. Kontrolą objęte zostały wydatki z ww. dotacji w wysokości 3.400,00 zł.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85195, 85212, 85213, 85219, 85228 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 85212 w wysokości 286,20 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 6.981.213,60 zł wydatkowano kwotę 6.980.150,45 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,98 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 1.063,15 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2012 r. zostało sporządzone zgodnie z danymi zawartymi w urządzeniach księgowych.

W toku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-50 za poszczególne okresy sprawozdawcze 2012 r. w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” wykazano Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim, tj. podległą jednostkę organizacyjną Gminy. Prawidłowo winna być wykazana w ww. polu właściwa jednostka samorządu terytorialnego. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi odpowiednio w § 11 i 12 rozdziału 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103).

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2012 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 114.820,76 zł, co stanowiło 228,3 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (50.300,00 zł). Pobrane dochody wyniosły: w rozdziale 75011 – 341,00 zł oraz rozdziale 85212 – 114.479,76 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 71.034,60 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie: ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.) wyniosły łącznie 43.786,16 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, § 0690 – *Wpływy z różnych opłat*.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 341,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, pobrane na podstawie art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, § 0920 – *Pozostałe odsetki*, § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*, § 0980 – *Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego*.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty dokonane przez organ egzekucyjny z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 82.797,97 zł, zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 21.901,35 zł oraz odsetek w kwocie 9.780,44 zł. Szczegółową kontrolą objęto wykonane oraz przekazane dochody za I półrocze 2012 r. w kwocie 51.084,40 zł.

Stwierdzono, iż pobierane przez OPS w okresie objętym kontrolą dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczące wpłat od organów egzekucyjnych z tytułu realizacji funduszu alimentacyjnego, ewidencjonowane były bezpośrednio na koncie 139-1 „Inne rachunki bankowe”. Następnie po uzyskaniu informacji od pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za rozliczanie funduszu alimentacyjnego dokonywana była na podstawie dokumentów PK ewidencja szczegółowa w podziale na klasyfikację budżetową na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki” – dochody, pod datą uwzględniającą rozliczenie tych dochodów według stanu na dzień 10 i 20 każdego miesiąca, stosownie do terminów wynikających z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W związku z powyższym OPS nie uwzględnił wszystkich zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, które określone zostały w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.).

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w 2012 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 39.269,44 zł, tj. 55,3 % dochodów przekazanych w badanym okresie. Szczegółową kontrolą objęte zostały wszystkie dochody wykonane i przekazane z rozdziału 75011 oraz za I półrocze 2012 r. z rozdziału 85212.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono, że Gmina w jednym przypadku przekazała dochody należne budżetowi państwa niezgodnie z terminami określonymi art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały przekazane w wymaganym terminie, dotyczyły rozdziału 75011 klasyfikacji budżetowej i wyniosły 29,45 zł, tj. 0,04 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty kontrolą.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 168), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie trwania kontroli Gmina naliczyła i przekazała odsetki za nieterminowe odprowadzenie dochodów w łącznej kwocie 0,20 zł (wyciąg bankowy z dnia 12.06.2013 r.).

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2012 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2012 r., wynosiły ogółem 2.066.017,24 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 1.01.2012 r. ww. zaległości wzrosły o 654.988,84 zł, tj. o 24,6 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji losowo wybranych 15 dłużników alimentacyjnych stwierdzono, że OPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej i w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Jednocześnie odnotowano, że decyzje administracyjne w sprawie zwrotów przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego wystawiane były ze znacznym opóźnieniem, tj. po upływie od 3 do 9 miesięcy licząc od końca okresu świadczeniowego 2011/2012. Powyższe postępowanie było niezgodnie z zapisami art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto na podstawie przedłożonej przez OPS dokumentacji stwierdzono, iż do dnia rozpoczęcia kontroli nie zostały wystawione i przesłane do organów egzekucyjnych tytuły wykonawcze, dotyczące należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie 01.10.2011 r. ÷ 30.09.2012 r. Powyższa sytuacja dotyczyła 72 dłużników alimentacyjnych, których należności w łącznej wysokości stanowiły kwotę 374.431,30 zł oraz naliczone odsetki. Brak działań w ww. zakresie naruszało przepisy § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.) w związku z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W trakcie kontroli zostały wystawione i przekazane do właściwych organów egzekucyjnych tytuły wykonawcze dla 66 dłużników dotyczące należności w łącznej wysokości 336.881,30 zł, obejmujące wypłacone w okresie od 01.10.2011 r. do 30.09.2012 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Natomiast w stosunku do należności od pozostałych 6 dłużników w łącznej wysokości 37.550,00 zł podjęte zostały niezbędne czynności zmierzające do skierowania spraw na drogę postępowania egzekucyjnego w administracji.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2012 r. zostało sporządzone zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji księgowej.

Ustalono, że w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2012 r. sporządzonym przez jednostkę bezpośrednio realizującą ww. zadania – OPS nie wykazano kwot planowanych dochodów (kolumna 4), wynikających z otrzymanego do realizacji planu finansowego w rozdziale 85212 w wysokości 49.000,00 zł.

Gmina sporządzając sprawozdanie Rb-27ZZ za IV kwartał 2012 r. na podstawie sprawozdania jednostkowego m.in. z OPS, również nie wykazała planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (kolumna 4), który stanowił następujące kwoty: w rozdziale 75011 – 1.300,00 zł oraz w rozdziale 85212 – 49.000,00 zł.

Powyższe postępowanie OPS było niezgodne z zasadami określonymi odpowiednio w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Natomiast Gmina przy sporządzaniu sprawozdania zbiorczego nie uwzględniła zapisów określonych w § 9 ust. 3 i 4 wskazanego powyżej rozporządzenia.

Stwierdzono również, że w sporządzanych przez Gminę sprawozdaniach Rb-27ZZ za poszczególne okresy sprawozdawcze 2012 r. w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” wykazano Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim, tj. podległą jednostkę organizacyjną Gminy. Prawidłowo winna być wykazana w ww. polu właściwa jednostka samorządu terytorialnego. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 2 rozdziału 2 wskazanej powyżej instrukcji.

Ponadto stwierdzono, iż w wyniku przyjętego przez OPS sposobu ewidencji i rozliczania pobranych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz sposobu prowadzenia ewidencji księgowej na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki” – dochody, w związku z prowadzoną w tym zakresie ewidencją konta 139-1 „Inne rachunki bankowe”. dane wykazane w kolumnie 6 „Dochody wykonane (ogółem)” w sprawozdaniach Rb-27ZZ za I, II oraz III kwartał 2012 r. nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu tych dochodów, gdyż nie uwzględniają wpływów od komorników, które OPS otrzymał w terminie od 21 do ostatniego dnia danego miesiąca, przypadającego na koniec ww. okresów sprawozdawczych.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: Waldemar Stupałkowski – Burmistrz Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie, Anna Buchwald – Skarbnik Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie oraz Izabela Fröhlke-Zalewska – Dyrektor OPS w Sępólnie Krajeńskim i Elżbieta Grochowska – główny księgowy OPS w Sępólnie Krajeńskim – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego zgłoszone zostały w dniu 28 czerwca 2013 r. zastrzeżenia do kontroli w zakresie wykazania, że w ww. dokumencie pokontrolnym, za ujawnione w toku kontroli Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej,

odpowiedzialność ponoszą m.in. Waldemar Stupulkowski – Burmistrz Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie oraz Anna Buchwald – Skarbnik Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Pana zdaniem wyłączną odpowiedzialność za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących pomocy społecznej ponosi Izabela Fröhlke-Zalewska – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, której powierzono obowiązki na podstawie udzielonych upoważnień.

W myśl art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki, w tym przypadku za nieprawidłowości jednostki samorządu terytorialnego, tj. Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie - Burmistrz Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie.

Jak słusznie Pan zauważył, zgodnie z art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, do sektora finansów publicznych zalicza się jednostki budżetowe. Jednocześnie zaznaczam, iż do tego samego sektora zalicza się również jednostki samorządu terytorialnego (art. 9 pkt 2 ww. ustawy).

Podmiotem kontrolowanym była jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu administracji rządowej, tj. Miasto i Gmina Sępólno Krajeńskie, a nie jej podległa jednostka organizacyjna, która w jej imieniu bezpośrednio realizuje ww. zadania - Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim. Z racji przekazanych, do wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej, podległym jednostkom, faktyczne czynności kontrolne były przeprowadzone bezpośrednio w tych podległych jednostkach budżetowych - Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim i Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Jednocześnie informuję, iż odpowiedzialność Pana wynika z racji pełnionej funkcji Burmistrza – organu gminy - jako kierownika jednostki samorządu terytorialnego, który stosownie do zapisów art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) odpowiada za prawidłową gospodarkę finansową gminy – w przypadku Pana jednostki - gminy miejsko-wiejskiej.

Dodatkowo należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 26 przywołanej powyższej ustawy, wójt (burmistrz) jako organ wykonawczy gminy realizuje (stosownie do zapisów art. 8 ust. 1 ww. ustawy) zadania zleczone z zakresu administracji rządowej, nałożone na gminę przez odpowiednie ustawy.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela wydaje, po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Natomiast stosownie do zapisów art. 27 ust. 3 ww. ustawy należności te podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 2 pkt 10 cytowanej powyżej ustawy, użyte w przedmiotowej ustawie pojęcie – organ właściwy wierzyciela – oznacza wójta, burmistrza, lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Mając powyższe na uwadze podtrzymuję stanowisko, iż odpowiedzialnym za wskazane w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nieprawidłowości jest m.in. Burmistrz Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie jako organ właściwy wierzyciela. Powyższa odpowiedzialność wynika jednoznacznie z zadań realizowanych przez ww. organ określonych w art. 27 ust. 2 przywołanej powyżej ustawy, na mocy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Ponadto, nie można uznać za skuteczne, powierzenie obowiązków kierownikowi podległej jednostki w zakresie realizacji zadań z zakresu polityki społecznej, uwalniając Pana od odpowiedzialności za powstałe nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. Oczywiście

jest, że powyższe uregulowania nie świadczą o tym, iż kierownik jednostki musi osobiście wykonywać te obowiązki. Obowiązki te można, stosownie do zapisów art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych scedować na rzecz podległych pracowników.

Reasumując, z wykładni przepisów ustawy o finansach publicznych, popartej orzecznictwem wynika jednoznacznie, że powierzenie przez kierownika jednostki obowiązków podległym pracownikom nie zwalnia jej kierownika od odpowiedzialności za całość gospodarki finansowej. Odpowiedzialność ta obejmuje wszystkie aspekty gospodarki finansowej, poczynając od jej organizacji przez kierowanie wykonawstwem zadań finansowych i kontrolowanie przestrzegania dyscypliny finansów publicznych. W tym znaczeniu można stwierdzić, że powierzenie obowiązków w trybie art. 53 ust. 2 ww. ustawy poprzez przypisanie ww. zadań do realizacji Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim ma charakter przede wszystkim organizacyjny, umożliwia bowiem sprawne funkcjonowanie jednostki samorządu terytorialnego i realizacji jej zadań. Powierzenie tych obowiązków nie zwalnia jednak kierownika jednostki od odpowiedzialności prawnej za ich wykonanie. Dodać należy, iż kierownik jednostki, który w określonym zakresie powierza obowiązki innemu pracownikowi, nie traci przez to uprawnienia do działania w powierzonym zakresie.

Ponadto warto nadmienić, iż w myśl art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. z 2009 r. Dz.U. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych tą ustawą, ponosi – co do zasady – kierownik jednostki, również w przypadku, gdy określone obowiązki w tym zakresie zostaną powierzone innej osobie - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury.

Odpowiedzialność kierownika jednostki sektora finansów publicznych – w tym przypadku jednostki samorządu terytorialnego - za nieprawidłowości występujące w tej jednostce nie jest więc tożsama z odpowiedzialnością osób, które bezpośrednio spowodowały ich wystąpienie. Kierownik jednostki za błędy popełnione przez pracowników odpowiada osobiście. Kierownik jednostki może natomiast zastosować wobec tych pracowników przewidziane prawem pracy sankcje służbowe.

Wobec tego to na kierowniku jednostki spoczywa obowiązek takiego zorganizowania pracy podległych komórek organizacyjnych jednostki i zatrudnionych w nich pracowników, aby działalność tej jednostki i realizacja jej zadań statutowych odbywała się prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zatem Wójt Gminy (Burmistrz Miasta) powierzając ww. zadania podległym pracownikom nie traci odpowiedzialności z tytułu nadzoru nad powierzonymi zadaniami. Odpowiedzialność ta wynika m.in. z racji pełnionej funkcji.

Odniesienie się natomiast do Pana argumentów dotyczących ustalenia osób odpowiedzialnych za naruszenie dyscypliny finansów publicznych jest bezzasadne, gdyż w wyniku przeprowadzonej kontroli Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie nie wykazano przedmiotowego naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Informacja o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych nie została również zawarta w dokumentacji pokontrolnej, tj. w Projekcie wystąpienia pokontrolnego z dnia 21 czerwca 2013 r.

Do dnia zakończenia kontroli tytuły wykonawcze na zaległe należności Skarbu Państwa zostały wystawione i przesłane do organu egzekucyjnego – tym samym odstąpiono od stwierdzenia popełnienia czynu z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 168).

Odpowiedzialność natomiast Skarbnika Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie dotyczy wykazanych nieprawidłowości w zakresie zadań finansowanych ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziale 01095 oraz 75011 realizowanych, w imieniu gminy bezpośrednio przez Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim, o czym wspomniano w Projekcie wystąpienia pokontrolnego – str. 2 pkt 2.1 wiersz 4-5. Ponadto Skarbnikowi została

przypisana odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie: sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej, sporządzenia sprawozdania Rb-50 i Rb-27ZZ oraz terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Zatem wniesione zastrzeżenia w ww. zakresie zostały rozpatrzone i odrzucone.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) wykazywania w sporządzanym planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego kwot planowanych dochodów budżetowych, na podstawie ostatecznych wielkości wynikających z podziału kwot określonych w ustawie budżetowej i ujętych w planie dochodów dysponenta części budżetowej,
- 2) prawidłowego ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
- 3) wydatkowania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej do wysokości odpowiadającej wykonaniu tych zadań,
- 4) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującej dotację,
- 5) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 6) niezwłocznego wydawania, po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych,
- 7) niezwłocznego wystawiania i przesyłania do właściwego organu egzekucyjnego tytułów wykonawczych na niezwrócone przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 8) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawdzania Rb-27ZZ m.in. na podstawie sprawozdań jednostkowych z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 9) wykazywania w sporządzanych i przekazywanych dysponentowi części budżetowej sprawozdaniach budżetowych: Rb-50 i Rb-27ZZ właściwej nazwy jednostki sprawozdawczej,
- 10) zobowiązania Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sepólnie Krajeńskim do:
  - opłacania składek emerytalnych i rentowych w prawidłowych wysokościach,
  - prawidłowego ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
  - zaliczania pobranych dochodów budżetu państwa do właściwych okresów sprawozdawczych,
  - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawdzania Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

.....
(podpis i pieczęć Wojewody)